

Forslag

til

Lov for Grønland om arealanvendelse, byudvikling og bebyggelse.

(Vedtaget af folketinget ved 3. behandling den 20. maj 1977.*)

Kapitel 1.

Lovens formål.

§ 1. Loven har til formål at:

- 1) sikre, at areal- og naturressourcer udnyttes ud fra en samfundsmæssig helhedsvurdering,
- 2) fremme lokal udvikling, beskæftigelse og erhvervsudøvelse,
- 3) forebygge forurening og andre miljø-mæssige ulemper og beskytte naturen,
- 4) sikre en planmæssig udvikling af de bymæssige bebyggelser,
- 5) sikre, at der til enhver tid findes et passende udbud af bygge- og bymodne arealer udlagt i henhold til gældende planer, og
- 6) sikre, at bebyggelse udføres og indrettes således, at den frembyder tilfredsstillende tryghed i brand-, sikkerheds- og sundhedsmæssig henseende.

Kapitel 2.

Landsplanudvalget.

§ 2. Ministeren for Grønland nedsætter et landsplanudvalg.

Stk. 2. Udvalget består af en formand, der udpeges af Grønlands landsråd, og 4 andre medlemmer, hvoraf 2 medlemmer udpeges af Grønlands landsråd, 1 medlem udpeges af De grønlandske kommuners Landsforening og 1 medlem udpeges af ministeren for Grønland. Medlemmerne og stedfortrædere for disse udnævnes for 4 år.

Stk. 3. Ministeren for Grønland fastsætter udvalgets forretningsorden.

Kapitel 3.

Arealanvendelse.

§ 3. Arealer må ikke uden tilladelse tages i brug til bebyggelse eller på anden måde, herunder indhegning, hvorved arealerne unddrages almen benyttelse.

Stk. 2. Arealer, bestående bygninger og installationer må ikke uden tilladelse anvendes til andre formål end hidtil.

Stk. 3. Nedlagte bebyggelser må ikke uden tilladelse anvendes til erhvervsvirksomhed eller beboelse.

Stk. 4. Bestemmelsen i stk. 1 er ikke til hinder for opførelse af sædvanlige fangsthytter og lignende af midlertidig karakter i forbindelse med jagt, fangst og fiskeri.

§ 4. Kommunalbestyrelsen giver tilladelse efter § 3 i områder med en samlet bebyggelse og områder, der er omfattet af en byplan eller en eksisterende dispositionsplan (byzoner). Tilladelse til anvendelse af arealer til institutioner, industrielle, trafikale eller andre anlæg, der ikke er af overvejende betydning for den lokale befolkning, kan dog kun gives med landsplanudvalgets tilslutning.

Stk. 2. Uden for byzoner gives tilladelse efter § 3 af landsplanudvalget efter indhentet udtalelse fra vedkommende kommunalbestyrelse.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen giver dog tilladelse til opførelse af fritidshuse, jagt- og hytter o. lign. i områder, der efter landsplanen er udlagt til fritidsområder eller jagtområder.

M.f.G. j. nr. 0860-116.

*) Se FT: 807, 1788, 4674, 4727; A. 3713; B. 447. Lov nr. 248 af 8. juni 1977.

18 Vedtagne lovforslag m. m. (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag).

Stk. 4. Landsplanudvalget kan bemyndige en kommunalbestyrelse til at give tilladelser efter § 3.

Stk. 5. Landsplanudvalget afgør i tvivlstilfælde, om et område er byzone.

Stk. 6. Ansøgere kan afkræves de oplysninger, der er nødvendige for sagens behandling, herunder en redegørelse om de forventede virkninger på lokalsamfundet og miljøet.

§ 5. I forbindelse med en tilladelse efter § 3 kan der stilles betingelser og vilkår, som tjener de formål, der er nævnt i § 1. En tilladelse kan tidsbegrænses.

§ 6. Ministeren for Grønland kan fastsætte nærmere regler om anvendelse af jord til landbrug.

§ 7. Tilladelse som nævnt i § 3 må ikke meddeles, såfremt det ansøgte ikke opfylder bestemmelserne i fredningsloven eller afgørelse truffet i medfør af denne.

§ 8. Denne lov berører ikke ministeren for Grønlands beføjelse til at meddele tilladelser og bevillinger i henhold til lov om mineralske råstoffer i Grønland.

Stk. 2. Lovens kapitel 3-5 finder ikke anvendelse på arealer, der er omfattet af en koncession efter lov om mineralske råstoffer i Grønland.

Stk. 3. Nødvendiggør efterforsknings- eller udvindingsvirksomhed i medfør af nævnte lov anbringelse af produktions-, oplagings- og afskibningsanlæg, rørledninger, kabler eller lignende uden for koncessionsområdet, meddeles tilladelse til sådan arealanvendelse uden for byzoner af ministeren for Grønland efter indhentet udtalelse fra landsplanudvalget.

Kapitel 4.

Landsplanlægning.

§ 9. Ministeren for Grønland tilvejebringer i samarbejde med landsplanudvalget en landsomfattende planlægning for Grønland. Landsplanlægningen gennemføres ved fastsættelse af hovedretningslinier for

- 1) fordeling af byområder,
- 2) omfanget og beliggenheden af større

trafikanlæg og andre tekniske anlæg, forsvarsanlæg og videnskabelige anlæg,

- 3) omfanget og beliggenheden af større erhvervsvirksomheder, herunder virksomheder til råstofudnyttelse og anlæg m. m. til betjening af disse virksomheder, der ligger uden for koncessionsområderne,
- 4) beliggenheden af offentlige institutioner, der betjener mere end én kommune, og
- 5) størrelsen og beliggenheden af naturparker, dyrkningsområder og områder til turist- og fritidsformål.

§ 10. Kommunalbestyrelserne skal inden en frist fastsat af ministeren for Grønland sende landsplanudvalget et oplæg til retningslinier for arealanvendelse i kommunerne.

§ 11. Landsplanudvalget udarbejder et samlet oplæg og drager i samarbejde med kommunalbestyrelserne omsorg for, at forslag til de i § 9 omhandlede hovedretningslinier offentliggøres, og at der iværksættes en oplysningsvirksomhed med det formål at fremkalde en offentlig debat om landsplanlægningens målsætning og indhold. Udvalget forelægger derefter forslaget med bemærkninger for Grønlands landsråd til udtalelse.

Stk. 2. Ministeren for Grønland udarbejder på grundlag af den stedfundne debat og de foreliggende udtalelser de i § 9 nævnte hovedretningslinier og sørger for offentliggørelsen heraf.

Stk. 3. Ministeren for Grønland foranlediger, at hovedretningslinierne optages til revision, når det skønnes, at der er behov herfor. § 10 og stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse.

§ 12. Offentlig planlægningsvirksomhed, herunder byplanlægning, og udførelse af anlægsdispositioner må ikke stride mod landsplanen.

Kapitel 5.

Byplanlægning.

§ 13. Ministeren for Grønland kan efter indhentet udtalelse fra landsplanudvalget godkende en byplan, der er tilvejebragt af kommunalbestyrelsen for kommunen eller en del af denne.

Stk. 2. For enhver by og enhver anden samlet bebyggelse, der omfatter mere end 800 indbyggere, skal kommunalbestyrelsen tilvejebringe en byplan.

Stk. 3. Når det er nødvendigt for at sikre landsplanens virkeliggørelse, og når det i øvrigt skønnes nødvendigt at tilvejebringe eller ændre en byplan for et område, kan landsplanudvalget pålægge kommunalbestyrelsen at fremkomme med forslag til en byplan, dog ikke med kortere varsel end to år.

§ 14. Ministeren for Grønland fastsætter de nærmere bestemmelser om byplaners udformning og indhold.

§ 15. Inden for et område, som omfattes af en godkendt byplan, må

- 1) intet areal bebygges eller på anden måde anvendes i strid med planen,
- 2) ingen bebyggelse ved om- eller tilbygning udvides i strid med planen og
- 3) ingen vej anlægges, forinden dens vejskel er afsat overensstemmende med planen.

§ 16. Hvor hensynet til bevaring af gamle bydeles særprægede karakter tilsigter det, kan i en byplan bestemmes, at bebyggelse kun må nedrives, ombygges eller på anden måde ændres, og at omgivende terræn kun må reguleres, såfremt kommunalbestyrelsen meddeler tilladelse hertil.

Stk. 2. Hvis tilladelse efter stk. 1 nægtes, kan ejeren af ejendommen forlange, at kommunen overtager den helt eller delvis mod erstatning.

Stk. 3. Erstatning fastsættes i mangel af mindelig ordning af vedkommende ekspropriationskommission, jfr. lov for Grønland om ekspropriation.

§ 17. Før et forslag til en byplan indsendes til ministeren, skal det fremlægges til offentligt eftersyn på et for beboerne bekvemt sted i mindst 3 uger. Om fremlæggelsen skal der ske offentlig bekendtgørelse på en i kommunen brugelig måde.

Stk. 2. Bekendtgørelsen skal angive forslaget område og fastsætte en frist, ikke under 6 uger fra bekendtgørelsens dato, for adgang til at fremkomme med indsigelser mod og ændringsforslag til forslaget. End-

videre skal meddelelse om fremlæggelsen så vidt muligt tilsendes de af forslaget berørte ejere og registrerede panthavere i anbefalet brev eller på anden betryggende måde.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal forstå en oplysningsvirksomhed med det formål at fremkalde en offentlig debat om planlægningens målsætning og indhold.

§ 18. Når den i § 17 nævnte bekendtgørelse har fundet sted, må indtil videre intet areal, der er omfattet af forslaget, bebygges eller på anden måde anvendes i strid med forslaget til byplan uden samtykke fra kommunalbestyrelsen.

§ 19. Efter begæring af en kommunalbestyrelse, som er i færd med at udarbejde en byplan, kan ministeren for Grønland nedlægge forbud imod, at en ejendom, der kan ventes at blive omfattet af planen, anvendes eller rådes over på en måde, der må antages at komme i strid med planen. Sådant forbud kan kun nedlægges for et tidsrum af ét år og kan ikke uden landsplanudvalgets samtykke nedlægges mere end én gang.

Kapitel 6.

Bygningsforskrifter.

§ 20. Ministeren for Grønland fastsætter bestemmelser om bygningsmyndigheden og om opførelse, konstruktion og indretning af bygningsværker. Det samme gælder tekniske og andre anlæg.

Kapitel 7.

Fælles bestemmelser.

§ 21. Landsplanudvalgets afgørelser kan indbringes for ministeren for Grønland.

Stk. 2. En kommunalbestyrelses afgørelse efter §§ 4, 15 og 18 kan indbringes for landsplanudvalget.

§ 22. Når det er nødvendigt for virkeliggørelsen af en godkendt byplan, kan ministeren for Grønland efter ansøgning fra kommunalbestyrelsen tillade, at der iværksættes ekspropriation af privat ejendom efter reglerne i lov for Grønland om ekspropriation.

§ 23. Kommunalbestyrelsen kan efter forudgående underretning til ejeren forlange

adgang til en privat ejendom for at udføre opmålinger og andre tekniske forarbejder ved planlægning efter denne lov.

Stk. 2. Bygningsmyndigheden kan uden retskendelse forlange adgang til en privat ejendom for at undersøge, om der er sket overtrædelse af loven eller forskrifter udstedt i medfør af loven.

§ 24. Den til enhver tid værende ejer af en ejendom eller bruger af et areal er forpligtet til at berigtige et ulovligt forhold.

Stk. 2. Efterkommer ejeren eller brugeren ikke et af kommunalbestyrelsen og bygningsmyndigheden meddelt påbud om at berigtige et ulovligt forhold, kan det ved dom pålægges ham inden en fastsat tidsfrist under tvang af fortløbende bøder at berigtige forholdet. Forfaldne, men ikke betalte tvangsbøder bortfalder, når berigtigelse er sket.

Stk. 3. Når et ved dom meddelt påbud om at berigtige et ulovligt forhold ikke efterkommes inden for den i dommen fastsatte frist og inddrivelse af tvangsbøder ikke kan antages at føre til, at den pågældende efterkommer påbudet, kan kommunalbestyrelsen foretage det fornødne til forholdets berigtigelse på ejerens bekostning.

§ 25. Foranstaltninger, der tjener forsvarsmæssige eller andre formål, og som efter vedkommende ministers skøn bør hemmeligholdes, kan bringes til udførelse uden godkendelse i det omfang, de ikke omfatter tilslutning til veje, forsynings- eller afløbsledninger eller lignende anlæg.

§ 26. Advarsel eller bøde idømmes den, der

- 1) overtræder §§ 3, stk. 1, 2 og 3, 16, stk. 1, og 18,

- 2) overtræder bestemmelser i en byplan,
- 3) tilsidesætter vilkår for en tilladelse, der er meddelt i henhold til loven eller de i medfør af loven udfærdigede forskrifter eller planer,

- 4) undlader at efterkomme et påbud eller forbud, der er udstedt i henhold til loven eller de i medfør af loven udfærdigede forskrifter, herunder et påbud om at berigtige et ulovligt forhold.

Stk. 2. I forskrifter, der udstedes i henhold til loven, kan der fastsættes regler om idømmelse af advarsel eller bøde for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne.

Stk. 3. Er overtrædelsen begået af et aktieselskab, anpartsselskab, andelsselskab eller lignende, kan der pålægges virksomheden som sådan bødeansvar.

§ 27. Ministeren for Grønland bestemmer tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Stk. 2. Indtil regler om anvendelse af jord til landbrug er fastsat i henhold til § 6, har regulativ af 20. marts 1929 for erhvervelse af jord til landbrug i Sydgrønland fortsat gyldighed.

Stk. 3. Indtil regler om opførelse, konstruktion og indretning af bygningsværker er fastsat i henhold til § 20, har bekendtgørelse af 29. oktober 1962 om bygningsafstande i Grønland fortsat gyldighed.

Stk. 4. Bekendtgørelse af 21. marts 1953, som ændret ved bekendtgørelse af 16. september 1963 om bebyggelse i vestgrønlandske byer, ophæves. De i medfør af bekendtgørelsen godkendte planer og forskrifter forbliver i kraft.

Stk. 5. Forslag om revision af loven fremsættes for folketinget senest i folketingsåret 1981-82.

Skytte.

/ Keld Andersen.